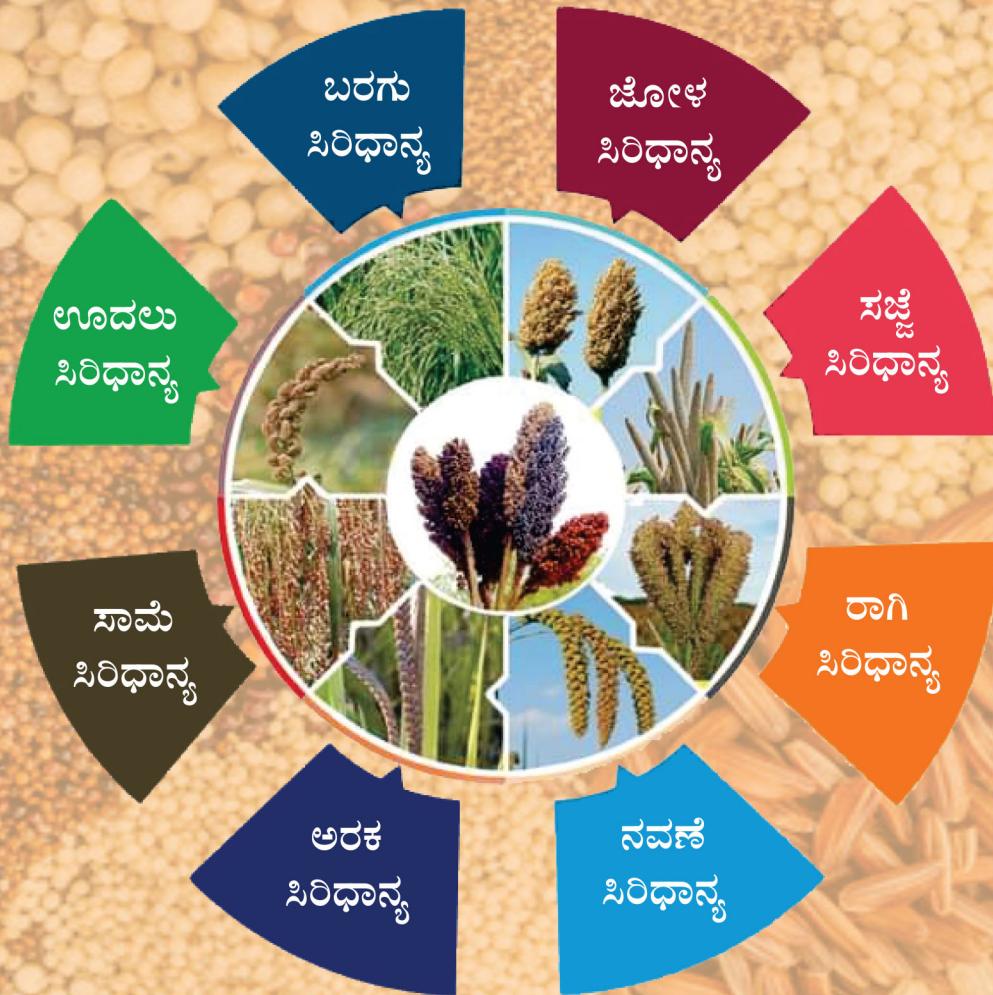

**2023
ಸಿಲಿಧಾನ್ಯಗಳ
ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಷಟ್**

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಜ್ಞಾನ

ಕನ್ನಡ ಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಆಷಾರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀರಿನಬಲ್ಲಾದು

ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡ್ರೆನೋಸಾರಿನಜೆಂಬ ದೃಶ್ಯೋರಗಗಳು

ಸುಮಾರು 66 ಮೀಲಿಯ ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಣಿದುಹೋದುವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಡ್ರೆನೋಸಾರ್‌ಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ದೈತ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಬೇರೆಬೇರೆ ಗಾತ್ರಗಳ ಡ್ರೆನೋಸಾರ್‌ಗಳು ಇದ್ದವು ಕೂಡ. ಇದ್ದುದಿದ್ದಂತೆ ಅವು ಅಣಿದುಹೋಗಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಪಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೀವ್ರ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉಸಿರಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವಂತಹ ವಾತಾವರಣದ ನಿರ್ಮಾಣ; ವಾಯುಗುಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ; ಅಲ್ಲದೇ ಅತ್ಯಂತ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಭಾರಿ ಹುದ್ದಗ್ರಹವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳಿವೆ.

ಪ್ರಾಗ್ಗೀವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಈ ದೃಶ್ಯೋರಗಗಳ ಯುಗದ ಅವಧಿ 165 ಮೀಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟಿದ್ದವು.

ಹುದ್ದ ಗ್ರಹ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತೆನ್ನಲಾದ ಮೆಕ್ಕಿಕೊ ಬಳಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಆಳವಾದ ಗುಳಿಯನ್ನು ಕೊರೆದಾಗ ಶುದ್ಧಗ್ರಹದ ಪ್ರಬಲ ಸಂಘಟನೆ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಬಂಡೆಗಳನ್ನೇ

ಆವಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ವಾತಾವರಣದ ಧೂಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿವಂತಹ ಪರಿಸರ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

(ಪುಟ ನೋಡಿ-12)

**ಬ್ರೋ
ವಿಜ್ಞಾನ**

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ.15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ.150/-

ಚಂದಾ ಕರ್ತೃಹಿನುವ ವಿಜಾನ

ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸ ಸಹಿತ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಎಂಬೀ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ದ್ರಾಷ್ಟ್ವ ಮೂಲಕ ಗೌ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತೃ, ಕೆನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು, ವಿಜ್ಞಾನ ಭವನ, ನಂ. 24/2, 21ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಪ್ತಂಕರಿ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560070, ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಕಥೇರಿಯೋಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಧವಾ ಎಂಬೀ. ಕಳುಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಹಾಗೂ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರಿ.

ಲೋಖನಾಗಳನ್ನು ಕರ್ತೃಹಿನುವ ವಿಜಾನ

ಶ್ರೀಮತಿ ಪರಿಪೂರ್ವಕ, ಪ್ರಾಣ ಸಂಪಾದಕರು ನಂ. 2864, 2ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಪಂಪಾಪತಿ ರಸ್ತೆ, ಸರಸ್ವತಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು - 570009 ಡೊರ್ವಾಫೋ : 99451-01649 ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅಳವಿಸಬಹುದಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಸರ್ವ ಪಡೆದ ಆಕರ್ಷಣ್ಯ ಮೂಡಿಸಿರಿ. ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾಧೀಕರಣ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಡೊರ್ವಾಫೋ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

krvp.infor@gmail.com

ಬೀಲ ವಿಚ್ಛಿನ್

ಸಂಪುಟ 45 ಸಂಚಿಕೆ 3 ಜನವರಿ 2023

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್
ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ : ಡಾ. ವಿ.ಎನ್. ನಾಯಕ
ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್
ಆರ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್
ಡಾ. ಶೇಖರ್ ಗೋಳೀರ್
ಶಿವಕುಮಾರ್
ಡಾ.ಸಿ.ಎಸ್. ಯೋಗಾನಂದ
ಸಿ. ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ
ಗಿರೀಶ್ ಕಡ್ಡೇವಾಡ

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ...

- 2013 – ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರ್ಷ 3
- ಆಲೋಚಿಸಿ.... ತರ್ಕಿಸಿ.... ಉತ್ತರಿಸಿ 10
- ಗತಕಾಲ ಮತ್ತು ಭೂಪ್ಯೇಜ್ಯಾನಿಕ ಕಾಲ 12
- ಅಳಿವನಂಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಕಪ್ಪೆ 17
- ಮಾಯಾಚೋಕಗಳು ಭಾಗ-9 19
- ರಾಜೀಶ್ವರಿ ಚಟ್ಟಜ್ಞ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಎಂಜಿನಿಯರ್ 20
- ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕೆ 22

ಅವಶ್ಯಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ

- ಚಿತ್ರಕಥೆ-ಮೂರ್ಖರೋಗದ ತಥ್ಯ 15
- ನಿನಗೆನ್ನು ಗೊತ್ತು 16
- ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು 24
- ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ 26

ವಿನ್ಯಾಸ : ಎಸೆಚ್

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಗೋರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕನಾರ್ಕಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಪರಿಷತ್ತು
ವಿಜ್ಞಾನ ಭವನ, 24/2, 24/3, 21ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ,
ಬನಶಂಕರಿ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 070
ದೂ: 2671 8939, 2671 8959

2023 – ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರ್ಷ

ವಿಶ್ವದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೀಷಮತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಹೊಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಗುಣಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಧಾನ್ಯಗಳು ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲದ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಹೊಷ್ಟಿಕತೆಯ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುವು. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ 2023 ಅನ್ನು – ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ವರ್ಷ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ನಾಯಕತ್ವದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು 70 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬೆಂಬಲಿಸಿ, ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಈ ಘೋಷಣೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಮಹತ್ವ, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ, ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪಾತ್ರ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಏಕೆಂದರೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಮುಂಚೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50%ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಏಷ್ಟು ವಿಂಡದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಇದೆ.

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವದ 131 ದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅವು ಏಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಆಷ್ಟಿಕ್ಕಾ ವಿಂಡಗಳ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಮುಖ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಿಂದರೆ, ಜೋಳ (Jowar/Sorghum), ಸಾಮೆ (Little millet), ರಾಗಿ (Finger millet), ನವಣ (Foxtail millet), ಬರಗು (Proso millet), ಉದಲು (Barnyard millet), ಹಾರಕ (Kodo millet) ಮತ್ತು ಕೊರಲೆ (Browntop millet), ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಿಂದೂ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆರುಧಾನ್ಯಗಳಿಂದೂ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಪೀರೋಪ್ಪೆ ಹಾಗೂ ಜಪಾನ್‌ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಅವುಗಳ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನವಣೆಯನ್ನು ‘ಇಟಾಲಿಯನ್ ಮಿಲ್ಲೆಚ್’ ಎಂದು, ಬರಗನ್ನು ‘ಪ್ರೈಂಚ್ ಮಿಲ್ಲೆಚ್’ ಎಂದು ಹಾಗೂ ಉದಲನ್ನು ‘ಜಪಾನೀಸ್ ಮಿಲ್ಲೆಚ್’ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಮರಾವೆಗಳು ಉಬ್ಜವಿವೆ. ಭಾರತ, ಚೀನ ಹಾಗೂ ಕೊರಿಯ ದೇಶಗಳ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿರುಥಾನ್ಯಗಳೇ ಜನರ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರಗಳಾಗಿದ್ದು, ಗೋಡಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ಶಿಲಾಯುಗದಪ್ಪು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಮೊಹಂಜೋದಾರೋ ಹಾಗೂ ಹರಪ್ಪ ಮರಾತ್ಕೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ಇದ್ದ ಬಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಮೂಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬರುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಸಜ್ಜೆ ಪಟ್ಟಿಮು ಆಷ್ಟಿಕಾದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಗಿ ಉಗಾಂಡ ಹಾಗೂ ಅದರ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ರಾಗಿಗಳು ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಯಂತುರೋಧಿನ ಕೆಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಣಗೊಂಡವು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯಾಧಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಗಳಿವೆ. ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೇಘದೂತ ಶಾಕುಂತಲೆಯನ್ನು ದುಷ್ಪಂತನ ಜೊತೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮುನಿಗಳು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯ ಅಮೆರಿಕದ ನೆಬ್ರಾಸ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರಗನ್ನು (Proso millet) ವಥುವರರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು

ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಜೀನಾದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರವಿಶ್ಯಾ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ಬ್ಯಾಬಲೋನಲ್ಲಿ ಕಿರುಥಾನ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಮಾಯಣದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ‘ಅರಕ’ (Koda millet) ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಗೆಗೆ ದಾಖಿಲೆಗಳಿವೆ.

ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ಕೃಷಿರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ವರವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಬಳಸಿ, ಕಡಿಮೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪಡಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುವ ಧಾನ್ಯಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಗರದ ಸಮತಲದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುವರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜೋಳವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಸಜ್ಜೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯಾಣ, ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವರು. ರಾಗಿಯ ಬೆಳೆ ದಕ್ಕಣ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದ ಉತ್ತರಾಖಿಂಡ, ಒಡಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವರು.

ಉದಲು (Barnyard millet) ತಮಿಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ನವಣ (Foxtail millet) ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮೆ ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಅರಕ (Kodo millet) ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಬರಗು (Proso millet) ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ, ಕೊರಲೆ (Brown top millet)ಯನ್ನು ದಕ್ಕಣ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು.

ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ಆಗರ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ, ದೇಹಗತ ವಾಗುವ ಕಾಬ್ಲೋಎಹ್ಯೆಡ್ರೇಟ್, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೊಟ್ಟೆನ್, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೊಳ್ಳಿನಾಮ್ಲಿಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಖೆಸುವ ಕೊಬ್ಬಿ, ಬಿ ಗ್ಲೂಟಿನ ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸೊಫ್ಟ್ ಲವಣಾಂಶಗಳನ್ನು (minerals) ಹೊಂದಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ, ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇನ್ಸೋಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೆಂದರೆ,

ನೇರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗದ (insoluble) ಹಾಗೂ ಕರಗುವ (soluble) ಆಹಾರಯಕ್ತು ನಾರಿನಾಂಶಗಳು (Dietary Fibre) ಇತರೆ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಪುಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಷ್ಡಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಜೀವ ರಸಾಯನಿಕ ಅಂಶಗಳು (Nutraceuticals) ಹೇಳಬಹುದಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನರಿತ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು (Green revolution) ಆರಂಭಿಸಿ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕೆಜೋಳಗಳ ಕೃಷಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಹೊಟ್ಟ ಕಾರಣ, ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭಾವಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅವಿಸ್ತರಣೆಯ ಕ್ಷಣಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಾರಣ ಅಪುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕವಲ್ಲಿದ ರೋಗಳಾದ ಮಥುಮೇಹ, ವೃದ್ಯಾಫಾತ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ದೀಘಕಾಲದ ಶ್ವಾಸಕೋತಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಳಲ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಉಹಾತೀತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತೆ. ಇವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಮತ್ತು ಅಪುಗಳ ನಿವಾಹಣೆಗೆ, ಕೇವಲ ಜಿಷ್ಡಿಗಳ

ಉಪಯೋಗಗಳಷ್ಟೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘನ್ಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ಸಸ್ಯಜ್ಞ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕವಲ್ಲಿದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಬದಲಾಗಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಆಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿ, ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖನಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರಕಟಿತಗೊಂಡಿವೆ.

ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನರಿತ ಆಹಾರತಜ್ಞರು, ವ್ಯಾದ್ಯರು, ಸರಕಾರದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ತರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ದೇಹಾರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅಪುಗಳ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲು ಒತ್ತಡ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿವೆ. ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾವಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷವೇಂದರೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು

‘ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ಸಿರಿಥಾನ್ಯದ ಉಪಯೋಗಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದೊನೇಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ‘ಜಿ20’ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಮುಖಿರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ.

ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ಇತರೆ ಆಹಾರಥಾನ್ಯಗಳಂತೆ ಹೊಯ್ದಿನ ನಂತರ ಹಾಗೆಯೇ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಧಾನ್ಯಗಳು. ಅವುಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಈ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ಮಾನಿಸಲು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೊರ ಕವಚ ಬೇರೆಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಖಾದ್ಯ ಪದಾರ್ಥ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಈ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷಿಯಂತೆಯೇ ಅನ್ನ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಅಕ್ಷಿಯನ್ನು ಮನ್ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ಹಿಟ್ಟಿ, ನುಚ್ಚಿ, ಅವಲಕ್ಷಿ, ಅರಳು, ಬೇಕರಿ ಮತ್ತು ಉಪಹಾರಗಳ ಪದಾರ್ಥ ತಯಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಡಯಬಿಟಿಸ ಮುಂತಾದ ಕಾಲಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಿದ್ಧ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ಲೂಟೆನ್ ಎಂಬ ಅಲಜೆಕಾರಕ ಜೀವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥವಿಲ್ಲ ದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಗ್ಲೂಟೆನ್ ಅಲಜೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ರಫ್ತಿಗೂ ಕೊಡ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಅಪೇಡ (APEDA), ಇವುಗಳ ರಚನೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು

ಅವುಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವುತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಶುರು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 5 ರಿಂದ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಧನ, ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲದ ಸಾಲ, ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಿಗಳಿಗೆ, ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ (Productivity linked incentives) ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲ (Green house gas) ಹೊರ ಸೂಸುವಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಇಂಗಾಲದ ಡ್ಯೂಕ್ಸ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ.

ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿಕರು ಭಕ್ತದ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗೆ ಬದಲಾದರೆ ಸುಮಾರು 5 ಕೊಟೆ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು ಸಿ4 ಗುಂಪಿನ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲದ ಡ್ಯೂಕ್ಸ್‌ಡ್ರೋನ್ನು ಆವ್ಲಿಜನಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ಇಂಗಾಲದ ಡ್ಯೂಕ್ಸ್‌ಡ್ರೋ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ವಾತಾವರಣದ ತಾಪವಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಉಷ್ಣತೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನಾರಟಕವು ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂಚೋಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. 2018 ಅನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾವಯವ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ವರ್ವೆಯಿಂದ ಫೋಣಿಸಿದ ನಂತರ, ಕನಾರಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಮೇಳಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ

ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟುಹಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ಲಾವುಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕನಾಂಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸಿರಿಥಾನ್ಸ್‌ಗಳ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು.

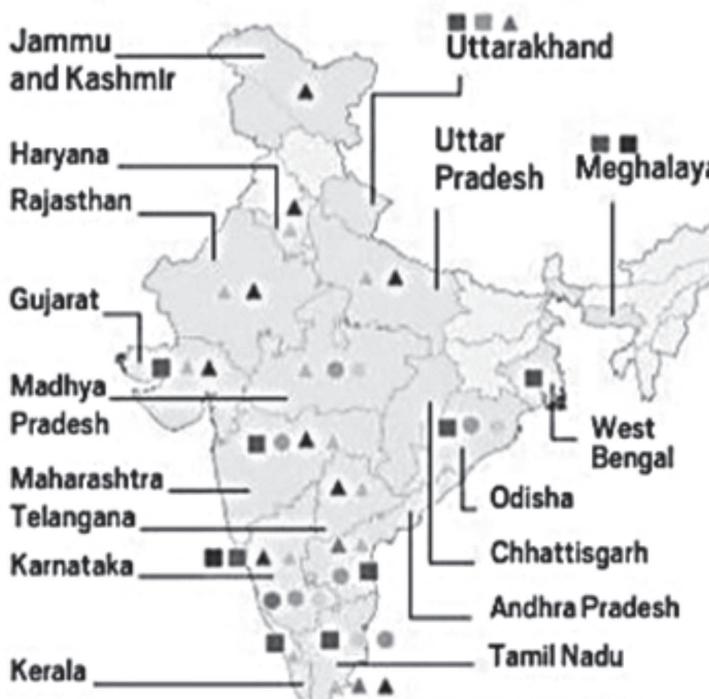
1. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ

ಇಲಾಖೆಗಳು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

2. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ (PDS) ಸಿರಿಥಾನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.
3. ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಂಟಾರ್ಥ (Mid day meal) ಸಿರಿಥಾನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

INDIA'S MILLETS MAP

Jowar is grown mainly in Maharashtra, Karnataka, Rajasthan, and Tamil Nadu; bajra mainly in Rajasthan, UP, Haryana, Gujarat

JOWAR

4.24 mn ha area
4.78 mn tonnes production

BAJRA

7.75 mn ha area
10.86 mn tonnes production
(In 2020-21)

MILLETS GROWN IN

130 countries, traditional food for more than 500 million people

'NUTRI-CEREALS'

Govt has declared millets 'powerhouses of nutrition'.

Foxtail
Millet

Finger
Millet

Barnyard
Millet

Browntop
Millet

Little
Millet

Kodo
Millet

Pearl
Millet

Proso
Millet

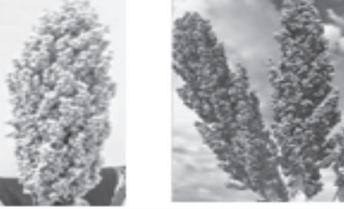
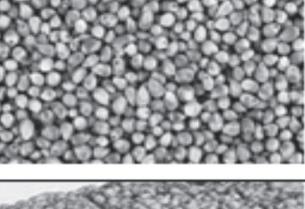
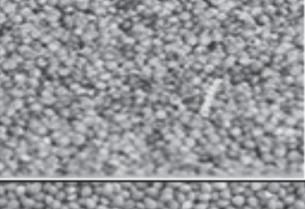
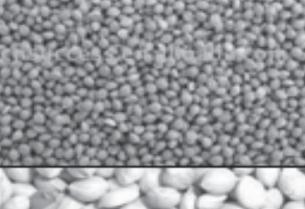

Sorghum

4. ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಸ್ಪಿಲ್ ಹಾಗೂ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.
5. ಭಾರತದ ‘ಸಂಪತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕೂಗಿ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳು’ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಫ್ಱ, ಬಯಲು ನಾಟಕ, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮೌಲ್ಯಾವ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು

ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅರಿತು, ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಬಗೆಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರ್ಷವನ್ನು ಅತಿ ವಿಜ್ಯಂಭಜಣಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು

ಜಾಲಕಣ	ಸಿರಿಥಾನ್ಯ Tene	ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಗೆಂಡು
ಘೋರಿಜ್ (sorghum)		
ನಡ್ಡೆ (pearl millet)		
ರಾಗಿ (finger millet)		
ಘವಣೆ (foxtail millet)		
ಭಾರತೀಯ ಮಿಲೆಟ್ (Brahmi millet)		

ಸಾಫ್‌ಪಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗುವುದರ ಬಗೆಗೂ ಬೆಂತನೆ ನಡೆಸಿದೆ. ಈ ದಿನೇಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಸಂಸ್ಕರಿಸುವರು, ಮಾರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಸಾಫ್‌ಪಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ.

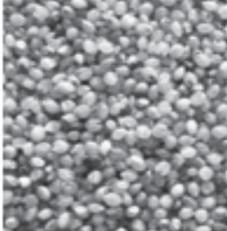
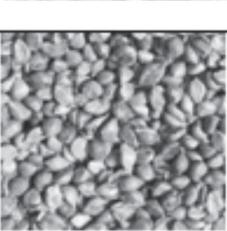
ಅಂತಿಮ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಹೊಷ್ಟಿಕತೆ, ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಿವುಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕೆ, ಗೋಧಿಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ

ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತೇಜನ ಕಾರಣಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯು ಕೂಡ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ 2023 ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ವರ್ಷ ಎಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಘಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗೆ ಎರಡು ಮಾತ್ರಿಲ್ಲ.

- ಡಾ. ಎನ್.ಬಿ. ಮಲ್ಲೇಶಿ ನಿವೃತ್ತ ವಿಚಾರಿ, ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಆರ್.ಎ, ಮೈಸೂರು.

ಹಾಲದಿಕ್ (Kodo millet)		
ನಾಳೆ (Little millet)		
ಬಾರಣಿ (Barnyard millet)		
Browntop millet		

ಆಲೋಚಿಸಿ.... ತರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ

ಡಿ.ಆರ್. ಬಳಂಗಳಿ

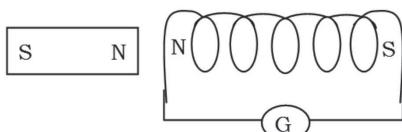
ಬೆಂಗಳೂರು 560072, ಫೋನ್: 8762498025

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಗಳು)

ಉತ್ತರ-1: ಪ್ರಥಾನ ಸುರುಳಿಯ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಿಜ್ಞನ್ನು ಆನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವು ಹರಿಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಾನ ಸುರುಳಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ನನ್ನು ಹರಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವವು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರಥಾನ ಸುರುಳಿಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ ಸುರುಳಿಯೊಳಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವು ಗೆಲ್ಲೇನೊಮೀಟರಿನ ಸೂಚಕದ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರಿ. ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವ ಸ್ಥಿರ ವ್ಯಾಲ್ವವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಬಳಿಕ ಅದು ಉಪಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವೋಲ್ವೇಜನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಗೊಳಿಸಲಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವ ಮಾತ್ರ ವೋಲ್ವೇಜನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಥಾನ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಿಜ್ಞನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವು ಸೊನ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವದ ವ್ಯಾಲ್ವ ಕೂಡ ಸೊನ್ನೆಗೊಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮನಃ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವ ಬದಲಾಯಿತು. ಅದು ಮತ್ತೆ ಉಪ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವೋಲ್ವೇಜನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೆಲ್ಲೇನೊಮೀಟರಿನ ಸೂಚಕವು ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಸ್ವಿಜ್ಞನ್ನು ಆನ್ ಮಾಡಿಯೇ ಇಟ್ಟಾಗ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವವು ಸ್ಥಿರವಾದ ವ್ಯಾಲ್ವವನ್ನು ತಲುಪಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವೋಲ್ವೇಜು ಪ್ರೇರಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ-2: ವಾಹಕ ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂತವನ್ನು ದೂಡುವಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡೋಣ.

ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂತವನ್ನು ದೂಡುವಾಗ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವೋಲ್ವೇಜು ಪ್ರೇರಿತವಾಗುತ್ತದೆಷ್ಟೇ. ಅದು ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹಿಸುವ ವಾಹಕದ ಸುತ್ತ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವವು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬ ಸಂಗತಿ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿ ಒಂದು ಕಾಂತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ವವು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಕಾಂತವನ್ನು ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ದೂಡುವಾಗ ಕಾಂತದ N ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸುರುಳಿ ಕಾಂತದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದೇ ಧ್ವನಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಕಾಂತವನ್ನು ಸುರುಳಿಯೊಳಗೆ ದೂಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅದೇ ಸುರುಳಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

50 ಸುತ್ತುಗಳ ಸುರುಳಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೂಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂತ ಧ್ವನಿ P ಬಲದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂತದ ದೂಡುವಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದೇ 100 ಸುತ್ತುಗಳ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ದೂಡುವಾಗ ಮೊದಲಿನ ಸುರುಳಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ವೋಲ್ವೇಜು ಪ್ರೇರಿತ ಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಕಾಂತ ಧ್ವನಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೂಡ ಮೊದಲಿನ ಇಮ್ಮಡಿಯಷ್ಟು ರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಂತದ ಒಳದೂಡುವಿಕೆಯನ್ನು 2P ಬಲದಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಬಲ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕಾಂತವನ್ನು ಒಳದೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸುತ್ತುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನೀವು ಕಾಂತವನ್ನು ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ದೂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಸೆಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ನಿತ್ಯತ್ವ ನಿಯಮದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ-3: ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶವು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಮೂರ್ಬೆಸುವ ಆಕರವಾಗಿದ್ದಾಗ, ವಿದ್ಯುದಾವೇಶಗಳು ಪ್ರವಾಹಿಸುವ ದರವು ಎಲ್ಲಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯುದಾವೇಶವು ಪ್ರವಾಹಿಸುವುದೋ, ಅಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯುದಾವೇಶವು, ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಳಗಡೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುದಾವೇಶವು ಪ್ರವಾಹಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದರೆ,

ఆ స్థాయిత్వం కేష్ట విద్యుత్తావేతగళు సంగ్రహమాగుతుంది. ఇదు విద్యుత్తావేత నిర్విత్త తక్షణ (Principle of Charge Conservation) లల్లంఘనేయమాగుతుంది.

ఇదకేళ్లందు దృష్టాన్త కొడబమదు. టోలోగేటిన మూలక హోగువాగ ప్రతియోందు వాహనవు శుల్చ పావతిసి మంది హోగుతుంది. ఈగ ఫాస్ట్రోగ్స్ నింద శుల్చ పావతిసువ కారణ యావుదే వాహన నింతు ముంది హోగువ అగ్రభూతిల్ల. నేరవాగి జలిసుతుంది. ఆగ టోలోగేటిన్న ప్రవేతీసువ మత్తు అదరింద మోరమోగువ వాహనగళ సంబేధిసువ మునాగిరుతుంది. ఒందు వేళి టోలోగేటిన ఆవరణవన్న వాహనగళు హేజ్సిన సంబేధిల్ల ప్రవేతీసి, కదిమ సంబేధిల్ల మోరగే హోదరే ఆగ సంచారదట్టణే లంటాగుతుంది. సంచార సరాగవాగిరబేకాదరే, టోలోగేటిన్న ప్రవేతీసువ మత్తు అదరింద నిగమిసువ వాహనగళ సంబేధి సమాగిరబేచు. అదే రీతి విద్యుత్ ప్రవాహవు స్థిర వాగియూ మత్తు సరాగవాగియూ ఇరబేకాదరే విద్యుత్ కోట మత్తు బల్సగళల్ల ప్రవేతీసువ మత్తు నిగమిసువ విద్యుత్తావేతగళ పరిషాం ఒందే ఆగిరబేచు.

ఉత్తర-4: విద్యుత్తావేతదల్లిరువ ఆ అంత, రాసాయనిక విభవతక్కి (Chemical Potential Energy). విద్యున్సండల దల్లి విద్యుత్ ప్రవాహవన్న లంటు మాడువుదు, ఇదే శక్తి బలసిదంతే ఆ శక్తి కదిమేయాగుత్తే హోగుతుంది. విద్యుత్తావేతవేందరే, రాసాయనిక విభవతక్కియ సంగ్రహ. ఆ సంగ్రహ ముగిదుహోద బలిక విద్యుత్తావేతవు తన్న కాయివన్న నిల్సిబిడుతుంది.

ఉత్తర-5: ఈ యంత్రదల్లి ఒందు విద్యున్సండల విరుతుంది. విద్యున్సండలదల్లి అత్యాల్ప విద్యుత్ ప్రవాహవన్న అల్తె మాడబల్ల సూక్ష్మాంధియాద (Sensitive) విద్యున్సాపక విరుతుంది. విద్యున్సండలద ఒందు భాగవన్న ఆరోపియ దేవక్షేత్ర జోడిసుతుంది. ఆతన దేవద మూలక హరిదు బరువ విద్యుత్ ప్రవాహవన్న అల్తె మాడి, ఆతన తక్షణేయ రోధవన్న లేక్క మాడుతుంది. ఆరోపియన్న ప్రత్యుసువ మోదలు ఆతన తక్షణేయ రోధవన్న దాఖిలు మాడికొళ్చువరు. ఆతనన్న ప్రత్యుసిదాగ, గాబరియల్లి ఆతను సుఖ్య హేళిదరే ఆతన దేవద మూలక హరిదుబరువ విద్యుత్ ప్రవాహదల్లి వ్యత్యాసవాగుతుంది.

ఆగ ఆతన తక్షణేయ రోధవు బేరేయాగిరుతుంది. ఇవేరడు రోధగళ మౌల్యవన్నాధరిసి ఆతను హేళువుదు నిజవోఱ అథవా సుఖ్య ఎంబుదన్న తీమానిసు తూర్పే. ఆదరే ఈ విధాన నిబిరవాదుదల్ల. ఒందువేళి ఆరోపియ తాలీము మాడికొందు, లక్ష్మిసలు సిద్ధనాగియే బందిదరే, ఆతన తక్షణేయ రోధదల్లాగువ వ్యత్యాసవన్న గురుతిసలాగువుదిల్ల.

ఈ ప్రత్యేగాలిగే లక్ష్మి కండుహిడియిరి

ప్రత్యే-1: 0.1 అథవా 0.2 అంపీయరానష్టు విద్యుత్ ప్రవాహవు నిమ్మ ఒందు క్షేయ మూలక ప్రవేతీసి ఇన్నాల్లందు క్షేయ మూలక హోరబందరే విద్యుత్తాఫాత వాగి నీవు జీవ కళేదుశోభ్యవ సాధ్యతయుంటు. ఆదరే అదే విద్యుత్ ప్రవాహవు నిమ్మ క్షే బెరళిన మూలక ప్రవేతీసి మూళ క్షేయ మూలక హోరబందరే నిమగే అంతహ అపాయవాగువుదిల్ల. ఏకే?

ప్రత్యే-2: కారిన హోల్చెట్టిగళన్న సరణీయల్లి జోడిసిరువరే? అథవా సమాంతరవాగి జోడిసిరువురే? నిమ్మ లక్ష్మిరవన్న మరాపేయోందిగే సమధిసికోళ్ళి.

ప్రత్యే-3: నమగే విద్యుత్తాఫాతవాగలు నమ్మ దేవద మూలక హరియువ విద్యుత్ ప్రమాహద పరిమాణమే కారణ. ఆదరే ఎళ్ళిరికేయ సందేతద ఫలకగళ మేలే ‘అపాయ - అత్యధిక వోల్టేజు’ ఎందు బరేదిరుతూర్చు. ఆదర బదలు ‘అపాయ-అత్యధిక విద్యుత్ ప్రవాహ’ ఎందు బరేదరే హేష్టు సూక్ష్మవాగువుదిల్లచే?

ప్రత్యే-4: విద్యున్సండలదల్లి ఇల్చానుగళు నిధానవాగి ప్రవహిసుక్తవేందు హేళుతూర్చు. ఆదరే బల్సినింత సాకష్మ దారిదల్లిరువ స్లిష్ట్సన్న ఆనా మాడిద తక్షణ బల్సు బేళగుతుంది. ఏకే?

ప్రత్యే-5: సమాన మౌల్యద ఎరడు రోధగళన్న సరణీయల్లి జోడిసిదే. కేళగే కొట్ట అంతగళ ప్రేక్షియావ అంతవు ఎరడూ రోధగళిగే ఒందే ఆగిరుతుంది.

- 1) ప్రతియోందక్కు అడ్డవాగిరువ వోల్టేజు
- 2) ప్రతియోందక్కు వ్యయవాద శక్తి
- 3) ప్రతియోందరల్లి హరియువ విద్యుత్ ప్రవాహ ఒందు వేళి ఆ రోధగళ మౌల్యవు బేరే బేరేయాగిద్దరే ?

(లక్ష్మిరగళు ముందిన సంచియల్లి)

ಗತಕಾಲ ಮತ್ತು ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲ

ಎಸ್.ರಾಮಪ್ರಸಾದ್

ವಿಶ್ವಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಕ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶ
ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
655, ಕಾಶೀಪತಿ ಅಗ್ರಹಾರ, ಜಾಮುರಾಜ ಜೋಡಿರಸ್ಟೆ
ಮೈಸೂರು-570004, ಫೋ: 9845219796

ಗತ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಯಾಗಿರುವ, ಕಳೆದುಹೋದ, ಮೃತಿಹೋಂದಿದ, ಹೊರಟುಹೋದ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಗತಕಾಲ ಎಂದರೆ ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಧ್ಯೇಯಸುವುದೇ ವಾಡಿಕೆ. ಗತಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗತಿನಿ, ಗತದಿನ, ಗತವರ್ಷ ಮುಂತಾದ ಕಾಲಸಂಬಂಧಿ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಎರಡು ಕ್ರಮಾಗತ ಘಟನೆಗಳ, ಇಲ್ಲವೇ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಧಿ (ಪೀರಿಯಡ್) ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಘಟನುವ ಸೂರ್ಯೋದಯ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಸನ್ವಾರ್ತೆಗಳು, ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಗೆ ಅಂದರೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದಿನ, ದಿನ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸನ್ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೂ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಲ್ಲ ನಡೆದಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜರುಗಿದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಂತರಾವಲೋಕನ, ಉತ್ತರಣ, ಸಂಕೋಧನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಆ ಘಟನೆಗಳು ಘಟಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರತೀಪಟ್ಟವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರ ನಡುವಿನ ಮಾತುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಭೂತಕಾಲ, ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತೊ ಕಾಲಗಳ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಗಮೋದ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದೇ ಭೂತಕಾಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಕಾಲ ಗತಕಾಲ.

ಪ್ರಪಂಚ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹೊದಲು ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಅದು (ಪ್ರಪಂಚ) ಹಾದುಬಂದ ಕಾಲದ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಳಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕಕಾಲ ನಿರ್ಣಯ (ಡಿಟ್ರೋಮಿನೇಷನ್) ಆಫ್ ಜಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ (ಟ್ರೈಮ್) ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ರೀತ್ಯ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯ. ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆಯಾ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಯವಡಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕಕಾಲ ನಿರ್ಣಯ.

ಮರಾಠೀತಿಹಾಸಕಾಲ

ಭಾರತೀಯ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತಗಳು, ಮರಾಠೀತಿಹಾಸಗಳು ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಾದ ಕೃತ, ತ್ರೈತ, ದ್ವಾಪರ ಮತ್ತು ಕಲಿಯಗಗಳು ಆಗಮೋದ ಮತ್ತು ಸದ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾದ, ಕಲ್ಪ, ಮನ್ಸಂತರ, ಭೂಭಾಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಚಾರಗಳು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತವಾದರೂ ಆ ಯುಗಗಳು ಮನರಾವರ್ತಿತಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಘಟಿಸುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲನಿಂಬಂದು ವಿಧಾನಗಳಿಗೂ ಮರಾಠೋಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳು, ಸಮಂಜಸತೆಗಳು ಕಾಣಬಂಪುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಮರಾಠೀತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಯುಗಗಳ (ಮಹಾಯುಗಗಳು) ಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದು, ಒಂದು ಚತುರ್ಯುಗ 4,320,00 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯದ್ವಾಗಿ ರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕಲಿಯಗದ ಅವಧಿ 4,32,000 ವರ್ಷಗಳಿಂತಲೂ ದ್ವಾಪರ ಯುಗದ್ದು 8,64,000 ವರ್ಷಗಳಿಂತಲೂ ತ್ರೈತಾಯುಗದ್ದು 12,96,000 ವರ್ಷಗಳಿಂತಲೂ ಕೃತಯುಗದ್ದು 17,28,000 ವರ್ಷಗಳಿಂತಲೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆಯಾ ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು (ಭೌಗೋಳಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ) ಕುರಿತು ಹೇಳಿದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯಮಾನ ಮತ್ತು ದೇವಮಾನ ಎಂಬ ಕಾಲಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ 71 ಮಹಾಯುಗಗಳ ಅವರ್ತ ಇದೆಯೊಂದೂ ಈ ಮಹಾಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮನ್ಸಂತರವಾಗಿದೆಯೊಂದೂ ($4,320,000 \times 71$) ಅದರ ಅವಧಿ 360,720,000 ವರ್ಷಗಳಿಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಮನ್ಸಂತರಗಳು ಒಟ್ಟು 14 ಎಂತಲೂ ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಅವಧಿ ($360,720,000 \times 14$) = 4,320,000,000 ವರ್ಷಗಳಿಂದೂ ಈ ಅವಧಿಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಪ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯನ್ನೇ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ವಿಶ್ವದ ವಯಸ್ಸು (ಪಜ್ ಆಫ್ ದಿ ಯೂನಿವರ್ಸ್) 4.3 ಜಿಲ್ಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳಿಂದು

ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತ 4.3 ಬಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನ (ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ) ಒಂದು ಹಗಲೆಂದೂ ಇಡಕ್ಕೆ (ಹಗಲಿನ ಅವಧಿ) ಕಲ್ಪವೆಂದೂ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನ ಒಂದು ಇರುಳಿನ ಅವಧಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಳಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು 'ಮನು' ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮನುವಿನ ಹೆಸರು ಸ್ವಾಯಂಭುವ, ಸದ್ಯದ ಶೈತವರಾಹಕಲ್ಪಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗಿವೆ. ಈ ಕಲ್ಪದ ಹಿಂದಿನ ಕಲ್ಪದ ಹೆಸರು ಪದ್ಮ, ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮನ್ಜುಂತರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನ್ಜುಂತರ ಮಾಣಿಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಆವಿಧ್ಯವಿಸುವ ನಡುವಿನ ಸಂಧಿಕಾಲಗಳು (ಹದಿನ್ನೆರು ಸಂಧಿಕಾಲಗಳು) ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಲ್ಪ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ದೀರ್ಘ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕಕಾಲ

ಮರಾಠೀತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ದಂತ ಆಗಿರುವ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಭೂಮಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಹವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಂದಿನಿಂದ ಲಿಖಿತೇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದ ತನಕ ಭೂವಿಜ್ಞಾನ (ಜಿಯೋಲಜಿ) ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವ ಕಾಲಾವಧಿಯೇ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕಕಾಲ. ಇದರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಂಚಿತ ಶಿಲೆಗಳ (ಅಕ್ರೀಷ್ಣನರಿ ರಾಜ್) ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವಧಿದ್ದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ಶೇಖರವಾಗಿರುವ ಶಿಲಾಸ್ತರಗಳನ್ನು (ರಾಜ್ ಲೀಯಸ್ರೋ) ಒಂದರೊಡನೊಂದನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಶಿಲಾಸ್ತರಗಳು ವಕ್ರಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಂಗಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಮೊದಲಿನ ಸಮಾಂತರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲವನ್ನು ಗೊತ್ತಮಾಡುವುದಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಲಾಸಮುದಾಯದ ಸ್ತರಗಳು ಶಿಲಾರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಅಂಧವನ್ನು ಸೋಮ (ಫಾಮ್ರೇಷನ್) ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿದೆ. ಶಿಲಾಸೋಮಗಳ ಮತ್ತು ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಕಾಲ ಅಳೆಯುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಸಾದನ ಸಹಸಂಬಂಧ (ಸ್ತಾಟಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಕಾರಿಲೀಷನ್) ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು 1) ಶಿಲಾಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು (ಫಾಸಿಲ್ಸ್) ಗುರುತಿಸುವುದು. 2) ಜಲಜಶಿಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ

ಹಾಗೂ ಅವು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಾತಾವರಣದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. 3) ಅಂಥ ಶಿಲೆಗಳ ರಚನಾ ವಿನ್ಯಸ ಮತ್ತು ಸ್ತರಭಂಗಗಳಂಥ (ಲೀಯರ್ ಫಾಲ್ಸ್) ಮುಖ್ಯ ಫೆಟನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಚರಿತ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಲ್ಪಗಳು (ಇಪೋಕ್) ಮತ್ತು ಯುಗಳಾಗಿ (ಇರಾಸ್) ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಜೀವ್ಯವಶೇಷಗಳ ಇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಭೂಚರಿತ್ಯೆಯ ರಚನೆ ಆಗಿದೆ. ಯೂರೋಪ್ ಏಂಡರ ಶಿಲಾಸೋಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಭೂಚರಿತ್ಯೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಮಾಣವಂದು ಈಗ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅವಧಿಗಳ (ಪೀರಿಯಡ್) ಮತ್ತು ನಿರೇಕ್ಷಾಕಾಲ ಅವಧಿಗಳ ಸಾಪೇಕ್ಷಪ್ರಾಯಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಹೇಳುವ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು (ಜಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಟ್ರೈಪ್ಸ್ ಸ್ಕೇಲ್) ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭೂಮಿಯ ಮಟ್ಟ ಸುಮಾರು 4500 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಜೀವಿಗಳು (ಲಿವಿಂಗ್ ಬೀಯಿಂಗ್) ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಲದ ಅನಂತರದವರೆಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಉದಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಹವೆಗಳ ಗುಣವಿಶೇಷಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಗಳು ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಲವೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಮರಾಠೀತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ಭೂಮಿ ಹಲವಾರು ಯುಗಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಹಾದುಬಂದಿದ್ದು ಒಂದೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಿ ವಿಶೇಷಗಳು (ಜನ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ಸಸ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ಇದ್ದವೆಂದೂ ಆಯಾ ಯುಗಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಚಿಂಹಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದವೆಂದೂ ತಿಳಿದೆ. ಇರಲಿ, ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ; ಮರಾಠೀತಿಹಾಸ ಕಾಲದ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಯುಗ, ಕಲ್ಪ, ಮನ್ಜುಂತರ, ಪ್ರಳಯ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಣ ಮಾಡಲಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನೂ ವಿಂಗಡಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆದಿಜೀವಿಗಳ ಅಸ್ವಷ್ಟ ಕುರುಹುಗಳು ಸುಮಾರು 1000–2000 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭೂಚರಿತ್ಯೆಯ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲದುದ್ದಕ್ಕೂ ಜೀವಿಗಳು ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈಗ

ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ. ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸಕಾಲದ ಚರಿತ್ರೆಗೂ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲದ ಚರಿತ್ರೆಯ ವೃತ್ತಾಂತಕ್ಕೂ ಬಹಳಷ್ಟು ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂಮಿಯ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ, ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವಂತೆ, ಸುಮಾರು 4500 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4000 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಯುಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವಹಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸುಮಾರು 69 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸುಮಾರು 4500 ದಶಲಕ್ಷಗಳ ವರೆಗಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ. ಆ ಅವಧಿಯ ಏರಡು ಕಾಲ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು (ಕಲ್ಪಗಳನ್ನು-ಇಂಡೋ) ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಿಜೀವಕಲ್ಪ (ಶ್ರೀ ಕೇಂಬ್ರಿಯನ್ ಅಥವಾ ಮೊಟ್ಟಿರೋಜಾಯಿಕ ಯುಗ) ಮತ್ತು ಆಷ್ಟೇಯ ಯುಗಗಳನ್ನು (ಆಕ್ರೋಯನ್) ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಿಜೀವಕಲ್ಪದ ಶಿಲ್ಕೆಗಳು ಆಪೇಕ್ಷಿತ ಶಿಲ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಖರವಾಗಿ. ಇವರದರೆ ನಡುವೆ ಶಿಲ್ಕೆಗಳ ಅಸ್ವಷ್ಟ ಅನನ್ಯರೂಪತೆ (ಅನಾಕ್ಸೋಫರ್‌ಮಿಟಿ) ಕಂಡುಬರುವ, ಸುಮಾರು 395-435 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛಾರಿಯನ್ ಕಲ್ಪವೆಂತಲೂ 435ರಿಂದ 500 ದಶಲಕ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಆಡ್ರೋಮಿಷಿಯನ್ ಎಂತಲೂ 500 ರಿಂದ 600 ವರ್ಷಗಳಿಂದನ್ನು ಕೇಂಬ್ರಿಯನ್ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅಸ್ವಷ್ಟ ವಿವರಗಳಿರುವ, ಹೆಸರು ನೀಡಿರುವ ಈ ಯುಗದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಬಹುತೇಕ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಹಾಗಿ, ನಿದ್ರಾಷ್ವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಂಜೋಣ.

ಸುಮಾರು 225 ರಿಂದ 395 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 55 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಪರ್ಮಿಯನ್ ಕಲ್ಪ, ಸುಮಾರು 65 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಕಾಬಾನಿಫರ್ಸ್ ಕಲ್ಪ, ಸುಮಾರು 50 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಡಿವೋನಿಯನ್ ಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು 65 ರಿಂದ 225 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮಧ್ಯ ಜೀವಿಯುಗದಲ್ಲಿ (ಮೀಸೋಜೋಎಯಿಕ್ ಇರಾ) ಸುಮಾರು 70 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ ಕಲ್ಪ, ಸುಮಾರು 60 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಜ್ಯಾರಾಸಿಕ್ ಕಲ್ಪ, ಸುಮಾರು 30 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಾದ ಟ್ರಿಯಾಸಿಕ್ ಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 65 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು

ಹೊಂದಿರುವ ನವರ್ಜೀವಿಯುಗದಲ್ಲಿ (ಕೇನೋಜೋಎಯಿಕ್ ಇರಾ) ಹೋಲೋಸೀನ್, ಪ್ಲಿಸ್ಮೋಸೀನ್, ಫಿಯೋಸೀನ್, ಮಯೋಸೀನ್, ಆಲಿಗೋಸೀನ್, ಇಯೋಸೀನ್ ಮತ್ತು ಪೇಲಿಯೋಸೀನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಆ ಅವಧಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಶಿಲಾವಿನ್ಯಾಸ ರಚನೆಗಳೂ ಅನುರೂಪತೆ, ಅನನ್ಯರೂಪತೆ, ಸ್ತರಭಂಗ ಮುಂತಾದ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಕುರುಹುಗಳೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆಯಾ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಜೀವಿಗಳ ವಿವರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿವೆ. ಈ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲಮಾನಕದ ರೀತ್ಯೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನಂಬ ಜೀವಿ ಮೈತ್ರಿದಿಂದ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಂಬುದು ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಮತ. ಕಾಲಸರಿದಂತೆ, ಭೂಪರಿಸರ ಹಗೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು, ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳ ಜಿಂತನೆಯನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವನಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ವಿಷ್ಣೇಶಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಗತಕಾಲದ ಇಲ್ಲವೇ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ವೃತ್ತಿಷ್ಟಗಳು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಾದರಪಡಿಸಿರುವ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲದ ವಿಶ್ವದ ಒಂದು ಭಾಗವನಿಸಿರುವ ಭೂಮಿ ಆತುಕೊಂಡ ಅವಸ್ಥಾಂತರಗಳ ಕುರಿತ ವೃತ್ತಾಂತವೇ ರೋಚಕವಾದದ್ದು. ಕಾಲ ಯಾವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯಿತ್ತಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯದೇ ಹೊರತು ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗಾಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾದಂಬರಿಕಾದ ಎಬ್ಬಿ.ಜಿ. ವೆಲ್ಸ್ ಅವರ ‘ಜ್ಯೋತಿಷ್ ಮಣಿನ್’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಜಲನಷಿತ್ ನಮಗೆ ಸೋಜಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಸುಮಾರು 150 ದಶಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮಧ್ಯ ಜೀವಿಯುಗದ (ಮೀಸೋಜೋಎಯಿಕ್ ಇರಾ) ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುಳಿದಿದ್ದ ದೃಷ್ಟಿಗಾತ್ರದ ಉರಗಗಳ (ಗತವಂಶಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು) ವೃತ್ತಾಂತವೇ ಸೋಜಿಗನಿಸುವಂಥದ್ದು ಅವುಗಳ ಇರಪ್ಪ, ಚಲನವಲನಗಳು, ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆಹಾರಾನ್ವೇಚಣೆ, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಳಿದು ಹೊಗುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲ ಮೈನವಿರೇಣಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿವೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಿತ್ರಕಳ

ಮೂಲಭೇದರೋಗದ ತಥ್ಯ

ಸಂಚಿಕೆ 16

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರ
ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಭರತ್

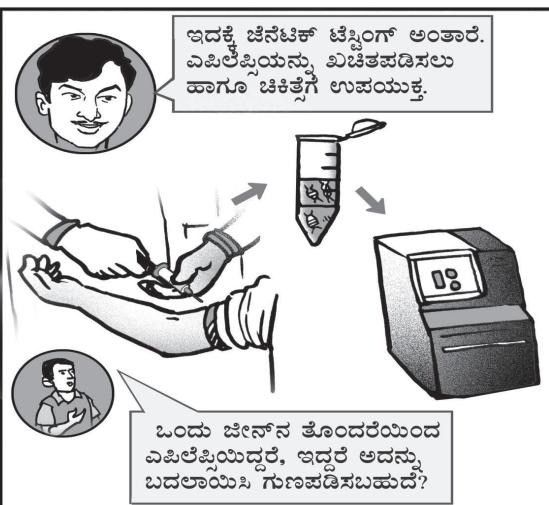
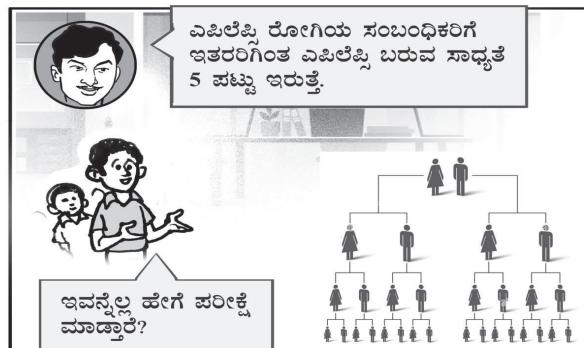
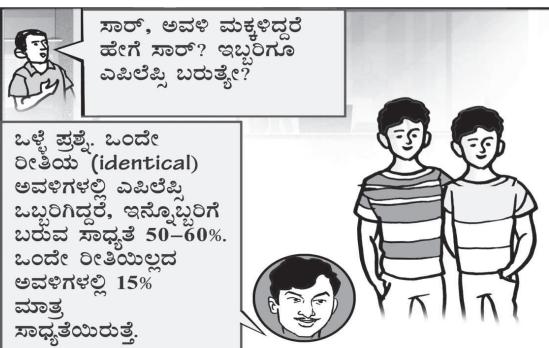
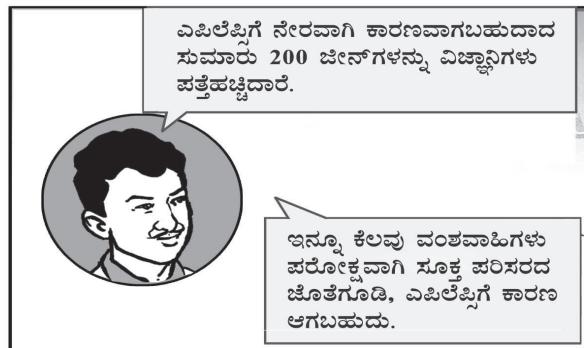
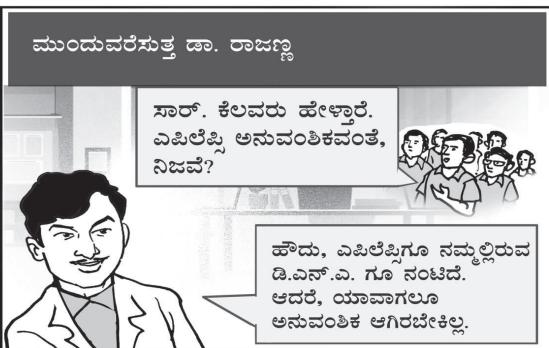
ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ:

ಡಾ. ರಾಜ್ಜು ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ “ನ್ಯೂರೋಎಂಫಿಸಿಸ್ಕೋರ್ಸ್”ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೂ ಶೇಷರೊಗೂ ಇರುವ ನಂಬಣ್ಣ ತಿಳಿ, ಸೋಂಕನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದ ಮುಂಜಾಗ್ತಾಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಕಂಬಿಸಿದರು.

ಮಿದುಳು ವಿಜ್ಞಾನ

ಚಿತ್ರಗಳು
ರಥುಪತಿ ಶ್ರೀಗೋಪಿ

ಮುಂದಿನ ಭಾಗ: ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಪರಿಸರ ತಿಜಂಟಿ

ಮೈ. ಸಿ.ಡಿ. ಪಾಟೀಲ್

ಯುಜೆಎಫ್-3, ಶುಭಭಾಗ್ಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್,

ಲಿಂಗರಾಜನಗರ (ದ್ವಿಲೋ), ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕಿಂತೂರು ಕನ್ನಡಿಕ, ಹುಬ್ಳಿ 580031, ಫೋ: 94484 27585

- 1) ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಆಮ್ಲ ಮಳಿ (Acid rain) ಆಗುತ್ತದೆ?
  - ಅ. 03 ಧೂಳು
  - ಬ. SO_2, NO_3
  - ಕ. SO_3, CO
  - ಡ. CO_2, CO
- 2) ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಓರ್ಮೋನ್ ರಂಧ್ರವು ದೊಡ್ಡದಿದೆ?
  - ಅ. ಅಂಧಾರ್ಕಾರ್ಡಿಕ
  - ಬ. ಯುರೋಪ್
  - ಕ. ಆಷ್ಟಿಕ
  - ಡ. ಭಾರತ
- 3) ಜಲವಾಲ್ನಿಸ್ಯದ ಸೂಚಕ ಜೀವಿ ಯಾವುದು?
  - ಅ. ಕಾಲರಾ ವಿಭಿಯೋ
  - ಬ. ಎಂಟಿಮಿಬಾ ಹಿಸ್ಟ್ರೋಲಿಟ್ಸ್ಕಾ
  - ಕ. ಸಲ್ಲೋನೆಲ್ಲಾ ಟ್ರೇಫಿನ್ಸ್
  - ಡ. ಎಸ್ಟ್ರಿಷಿಯಾ ಕೋಲಿ
- 4) ನೇರಳಾತೀತ ಕಿರಣಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಣದ್ವಾರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
  - ಅ. ಕೆಲ್ಲೋರೋಫಿಲ್
  - ಬ. ರುಧಾಂಥೋಫಿಲ್
  - ಕ. ಘೃಜೆಕೊಸ್ಯೆನಿನ್
  - ಡ. ಕಾರ್ಬೋಟಿನಾಯಿಡ್
- 5) ಹಸಿರು ಮನೆ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅನಿಲ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣ?
  - ಅ. ಕಾಬಿನ್ ಡ್ಯೂಟ್ಸ್ಕ್ಯೂಡ್
  - ಬ. ಮಿಂಥೆನ್
  - ಕ. ಕೆಲ್ಲೋಫ್ಲೋರೋಕಾಬಿನ್
  - ಡ. ಶ್ರೀಯಾನ್
- 6) ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವಿದೆ?
  - ಅ. 20%
  - ಬ. 23%
  - ಕ. 25%
  - ಡ. 30%
- 7) ಬೆಲ್ಲಡೊನಾ ಮುದ್ದನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ?
  - ಅ. ವೆಣಿಸಿನಕಾಯಿ
  - ಬ. ಬದನೆಕಾಯಿ
  - ಕ. ಅಟ್ಟಿಲ್ಪಾ
  - ಡ. ಅಶ್ವಗಂಧ
- 8) ಎಥನಾಲ್ ಹೆಚ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೇವನೆ ಯಾವ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
  - ಅ. ರುಕ್ಕತ್ತು
  - ಬ. ಮೂತ್ರಪಿಂಡ
  - ಕ. ಶಾಸ್ಕಾಕೋಶ
  - ಡ. ಹೃದಯ
- 9) ಕುದುರೆಯ ಒಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆರಳುಗಳಿವೆ?
  - ಅ. ಎರಡು
  - ಬ. ನಾಲ್ಕು
  - ಕ. ಒಂದು
  - ಡ. ಬೆರಳುಗಳೇ ಇಲ್ಲ
- 10) ಮೊಮೆಟೊ (Pomato) ಸಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ?
  - ಅ. ಗಸಗಸೆ (Poppy) ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಯಾಟೊಡಿಂಡ
  - ಬ. ಮೊಟ್ಯಾಟೊ ಮತ್ತು ಟೊಮ್ಯಾಟೊಡಿಂಡ
  - ಕ. ಗಸಗಸೆ ಮತ್ತು ಮಣಸೆಯಿಂಡ
  - ಡ. ಗಸಗಸೆ ಮತ್ತು ಟೊಮ್ಯಾಟೊಡಿಂಡ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮರಕಪ್ಪೆ

ಪ್ರಾಶ್ಚಿದಿತ ಎಸ್. ಮನ್ಸಂಗಿ

ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾ.ಶಿ.ಇಲಾಖೆಯ ನಿವೃತ್ತ ಉಪನಿಧಿಕರು
ಬ್ಯಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೋಟೆ ಬೆನ್ನೂರು-581198, ಫೋ: 8088744763

ಒಂದು ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಶೈಟರ್‌ಲೆಂಫ್‌ಎಂದು ಮರವೇರುತ್ತಿದ್ದ
ಕಪ್ಪೆ ಗೋಚರಿಸಿತು. ಕುಶೋಹಲದಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಅದು
ನಮ್ಮ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ
ಮರಕಪ್ಪೆ!

ತು ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪಾಲಿಯೆಂಡ್‌ಸಾ
ಮಪ್ಪುಲೇಟ್‌ಸಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಉಭಯವಾಸಿ
(amphibian) ಕುಟುಂಬದ ರ್ಯಾಕೋಫೋರಿಡೆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ
ಸೇರಿದೆ. ಉಭಯವಾಸಿಗಳು ನೆಲ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ
ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಮರವೇರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು 1830
ರಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಏಡ್ವರ್ಡ್ ಗ್ರೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವು ಸುಮಾರು ಏಳಿರಿಂದ ಎಂಟು ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದ
ವಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಆಯಸ್ಕು 12 ವರ್ಷ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಮೈ
ಬಣ್ಣ ತಿಳಿ ಹಾಸಿರು ಇಲ್ಲವೇ ಗಾಢ ಕಂಡು ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ.
ಮೈ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ
ಬಿಳಿ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಗಂಡು ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗೆ ದ್ವಿನಿ ಬೇಲವಿರುತ್ತದೆ.
ಇದರಿಂದ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಕ್ಕೊಕ್ಕಾ ಎಂಬ ದ್ವಿನಿ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.
ಇವು ಶೀತ ರಕ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ವಾತಾವರಣದ ಉಷ್ಣತೆಯೊಂದಿಗೆ
ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಉಷ್ಣಾಂಶ
ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿ ಮೈ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಪ್ಪೆಗಳಂತೆ ಇದರ ಕಾಲಿನ
ಬೆರಳುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಣ್ಣಿನಂತಹ
(web) ರಚನೆಯಿದೆ. ಮರವೇರುವಾಗ ಮರವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ
ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಢಿಣ ವೈಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಕಪ್ಪೆ ಕಂಡು
ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ 340 ಪ್ರಭೇದಗಳ ಕಪ್ಪೆಗಳಿವೆ.
ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 78 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ.
ಪಣಿಮ ಫಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ, ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ
ಒಂದು ಪ್ರಭೇದವಿದೆ. ಭೂತಾನ, ನೇಪಾಳ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ,
ಚೀನಾ, ಮಯೀನೊಮಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಮುಂಗಾರಿನ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮರಕಪ್ಪೆಯು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ
ಅಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ಅನಂತರ ಗಂಡು
ಕರ್ಕೆಶವಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗೋಲಾಕಾರದ
ಬಿಳಿ ಬುರುಗು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ಈ
ಗೂಡು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೊಗು ಬಿಡ್ಡ ಆಧಾರಕ್ಕೆ
ಅಂಟಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಬುರುಗು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿ
850ರಷ್ಟು ತತ್ತಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಗೂಡವೆಂಟ್‌ದೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆ
ಹೊಂದಲು ಮೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ 55 ದಿನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಕಪ್ಪೆಗಳ ಜರ್ಮನ್ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅರ್ಥಗ್ರಾಹಿ. ಮರಕಪ್ಪೆ
ತನ್ನ ಜರ್ಮನ್ ದಿಂದ ಸ್ವವಿತವಾಗುವ ದ್ರವವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಒರಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ಬೆಳಕು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದಾಗ ಜರ್ಮನ್ ದಟ್ಟ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ
ಮಣಿಗೆ ತಿಳಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದಢಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವ ಈ ಕಪ್ಪೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉಪದ್ರವಿಯೂ
ಆಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮರ, ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಬಳ್ಳ
ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು ಮಹಡಿಗೂ ಕಿಟಕಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮೇಶಿಸ
ಬಳ್ಳಲು. ಇವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಮರಕಪ್ಪೆಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಿಲೀಂದ್ರ
ರೋಗವೂ ಕಾರಣವೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ 80%ರಷ್ಟು
ಮರಗಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರಿಂದಲೂ
ಇವು ವಿನಾಶದಂಬು ತಲುಪಿವೆ. ಕಪ್ಪೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು 1980
ರಿಂದಲೇ ತೀವ್ರ ಅಳಿವಿನಂಚನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.
ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುವ ಮರಕಪ್ಪೆಗಳು ರೈತರ ಮಿತ್ತ
ಎನ್ನಬಹುದು. ಕಪ್ಪೆಗಳ ಅಳಿವೆಂದರೆ ನಮಗೂ ತೊಂದರೆ
ಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿ ಭಾಗ-೨

ಪ್ರಬೀ. ಗುರುಣವರ
ನೂಲ್ಕೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ 28

(6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿ ರಚನೆ:

ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ (4x4) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಮತ್ತು (8x8) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿನ್ನು ಒಂದು ಸರಳ ವಿಧಾನದಿಂದ ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ (6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ (36 ಅಂಕಣಗಳುಳ್ಳ) ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನದಿಂದ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸಿದೆ.

ಉದಾ (1) : ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 4 ರಿಂದ 74 ರವರೆಗಿನ 36 ಸರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ (6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಂತಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಹಂತ-1) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು A,B,C ಮತ್ತು D ಎಂದು 4 ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಆಗ A ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 4 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, B ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 22 ರಿಂದ 38 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, C ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 40 ರಿಂದ 56 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 58 ರಿಂದ 74ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಹಂತ-2)

A			C		
18	4	14	54	40	50
8	12	16	44	48	52
10	20	6	46	56	42
72	58	68	36	22	32
62	66	70	26	30	34
64	74	60	28	38	24

D

B

ಚಿತ್ರ-1

ಚಿತ್ರ-1 ರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಎರಡು (3x3) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಚೌಕರಣಿಗೆ A, C ಎಂದು ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಚೌಕರಣಿಗೆ

D, B ಎಂದು ಹೆಸರು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕು (3x3) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಚೌಕರಣಿಗೆ ಆಯಾ ಗುಂಪಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಡಿ. ಲಾ. ಲೋಬ್ರಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು.

ಹಂತ-3) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ-2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ A ಮತ್ತು D ಚೌಕರಣಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ 18 ಮತ್ತು 72, 10 ಮತ್ತು 64 ಹಾಗೂ 12 ಮತ್ತು 66 ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿ ಚಿತ್ರ -2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

A			C		
72	4	14	54	40	50
8	66	16	44	48	52
64	20	6	46	56	42
18	58	68	36	22	32
62	12	70	26	30	34
10	74	60	28	38	24

D

B

ಚಿತ್ರ-2

ಈಗ ನಮಗೆ (6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿ ಮಾಯಾವೋತ್ತಪ್ಪ 234 ಆಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ-2) 5 ರಿಂದ 180 ರವರೆಗಿನ 5 ರ ಅಪವರ್ತ್ಯ್ಯ 36 ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ (6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಮಾಯಾಚೌಕರಣಿನ್ನು ರಚಿಸುವದು.

ಹಂತ-1) 5 ರ 36 ಅಪವರ್ತ್ಯ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ 4 ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

A ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 5 ರಿಂದ 45 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು,

B ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 50 ರಿಂದ 90 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು

C ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 95 ರಿಂದ 135 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ

D ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 140 ರಿಂದ 180 ರವರೆಗಿನ 9 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಹಂತ-2) ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರ 1 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ (6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಒಂದು ಚೌಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ (3x3) ಕ್ರಮವರ್ಗದ ಚೌಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ A,B,C,D ಎಂದು ಹೆಸರಿಸು ಕೊಟ್ಟ ದಿ ಲಾ ಲೋಬ್ರಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಎಲೆ ಚೌಕಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಕೆಳಗಿನ ಚೌಕಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು.

A			C		
40	5	30	130	95	120
15	25	35	105	115	125
20	45	10	110	135	100
175	140	165	85	50	75
150	160	170	60	70	80
155	180	145	65	90	55

D

B

ಚಿತ್ರ-1

ಹಂತ-3) ಚಿತ್ರ 2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ A ಮತ್ತು D ಚೌಕಗಳಲ್ಲಿ 40 ಮತ್ತು 175 ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು, 20 ಮತ್ತು 155 ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು, 25 ಮತ್ತು 160 ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮಗೆ (6x6) ಕ್ರಮವರ್ಗದ 5ರ ಅಪವರ್ತ್ಯ 36 ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮಾಯಾ ಚೌಕವು ದೊರಕುತ್ತದೆ.

A			C		
175	5	30	130	95	120
15	160	35	105	115	125
155	45	10	110	135	100
40	140	165	85	50	75
150	25	170	60	70	80
20	180	145	65	90	55

D   B

ಚಿತ್ರ-2

ಈ ಮಾಯಾಚೌಕದ ಮಾಯಾಮೊತ್ತವು 555 ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿಯುವುದು....

ಉತ್ತರಗಳು

- 1)   ಒ. SO_2, NO_3
- 2)   ಅ.   ಅಂಟಾಕೋಟಿಕೆ
- 3)   ಡ.   ಎಸ್ಟ್ರಿಷಿಯಾ ಕೋಲೆ
- 4)   ಡ.   ಕ್ಯಾರೊಟಿನಾಯಿಡ್
- 5)   ಒ.   ಮಿಂಥಿನ್
- 6)   ಒ.   23%
- 7)   ಕ.   ಅಟ್ಲೋಪಾ
- 8)   ಅ.   ಯಕ್ಕೆತ್ತು
- 9)   ಕ.   ಒಂದು
- 10)   ಒ.   ಮೊಟ್ಟಾಟೊ ಮತ್ತು ಟೊಮ್ಯಾಟೊದಿಂದ

ರಾಜೀವ್‌ರಿ ಜೆಟ್‌ಎಂಟ್‌ನಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಎಂಜನಿಯರ್

ಕೆ.ಎಸ್. ಸೋಮೇಶ್ವರ

12/ಬಿ, 6ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಲೇಕ್ ಸಿಟಿ ಲೈಫ್‌ಸ್ಟಾಯಿಲ್
ಕೋಡಿಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-560076

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೇಳಣಿನಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಂತೂ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಂದು ಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದ್ದಲ್ಲ ಅಡೆತಡೆಗಳ ಮಧ್ಯ ತಮ್ಮತನವನ್ನು ತೋರಿದ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಕಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆ ಅವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮಾಡರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ (ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ) ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಎಂಜನಿಯರ್ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಲಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಅನೇಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಗರಿ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಜೀವ್‌ರಿ ಜೆಟ್‌ಎಂಟ್ ವರ ಬಗೆಗೆ. ಈಕೆ ಜನಿಸುದ್ದು 24ನೇ ಜನವರಿ 1922ರಲ್ಲಿ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರ ಅಜ್ಞಿಯವರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಂಗ್ಲ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಇವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ಲೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಿ.ಎಸ್. (ಆನ್‌ಸ್‌) ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್. ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರಾದರು. ಈ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಮುಷ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ಎಂ.ಬಿ. ನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ವಾಲ್ರೂ ಮೇಮೋರಿಯಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಭಾಜನರಾದರು.

ಮುಂದೆ 1943ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ (ಐ.ಎ.ಎಸ್.ಸಿ.) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್‌ಲೋ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ವಿಭಾಗದ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಅಡಿಯಿರಿಸಿದರು. ನಂತರ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿ.ಎ.ರಾಮನ್‌ರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ

ಅವಕಾಶವೂ ಇವರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. 1946ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಹೊರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಓದಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಸ್ವಾಲ್ಪರ್ತಿಪ್ರಾ ದೊರಕಿಸಿ ಹೊಣ್ಣಿತು. ಅಮೇರಿಕದ ಮಿಚಿಗನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್‌ಲೋ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಮಿಚಿಗನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ ಫ್ರೈಕ್ನೆನ್ ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ಕೇಲ ಕಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಪ್ಲೋಫ್ಸರ್ ಎಲೀಯರ್ ಗೌಡ್‌ಡ್ರೋ ಎಂಬುವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್‌ಡಿ ಪದವಿ ಹೂಡ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂಂದಿರದಲ್ಲಿ (ಇ.ಎ.ಎಸ್.ಸಿ.) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್‌ಲೋ ಕಮ್ಮೂನಿಕೇಷನ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ ಚೋಧನಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶೀರ್ಷಿರ್ ಕುಮಾರ ಚಟ್ಟಿಜ್‌ಯವರೊಂದಿಗೆ ಇವರ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ ಬಗೆಗಿನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸಾಫ್ಟಿಸಿದರು. ಅವರಿಗಿಧ್ಯಾನಿಯಿತ ಹಣ ಮತ್ತು ದೇಶೀ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹುದ್ದೆಗೇರಿದ ಇವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್‌ಲೋ ಕಮ್ಮೂನಿಕೇಷನ್ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇವರು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್‌ಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಡಿಯರ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಟೊಬ್ಬ್ ಸರ್ಕೌರ್ಟ್‌ಟ್ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಆಗಿದ್ದವು. ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸ್ತಕರಾಗಿದ್ದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜೀವ್‌ರಿ ಜೆಟ್‌ಎಂಟ್ ರಚನೆಗಳು

- Elements of microwave engineering
- Antenna theory and practice

- A thousand streams: A personal history
- Di electric and Di electric loaded antenna
- Advanced microwave engineering
- Vasudhiva Kutumbakam: The whole world is but one family: Real stories of some women and men of India
- Antenna for information super skyways: An exposition on outdoor and indoor wireless antenna (by perambur S.Neelakanta and Rajeswari chatarjee)

ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿರ್ವತ್ತಿ ಪಡೆದ ನೆಂತರ ಇವರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಯಿತು. ಇವರ ತಂದೆ ಬಿ.ಎಮ್.ಶಿವರಾಮಯ್ಯನವರು ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಕೆಲಿ ವೃತ್ತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಕೆಮಲಮ್ಮೆ ದಾಸಪ್ಪ. ಈಕೆ ಕೊಡ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವೇ ಮಹಿಳಾ ಪದವೀಧರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಮಗಳು ಇಂದಿರಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯವರು ಅಮೇರಿಕದ ನೇವಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯವರ ವಿಶ್ವ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಅವರ ಮುದಿಗೇರಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುವೆಂದರೆ,

- Mountbaton prize for the best paper from the

- institute of electrical and radio engineering (US)
- J.C.Bose memorial award for the best research paper from institute of engineers
- Ram Lal Wadhwa award for the best research and teaching work from institute of electronics and telecommunication engineering

ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೈಸೂರೆವೇವ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ವಾಗಿದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮೈಸೂರೆವೇವ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದೂ ಸಹ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಹೊದಲನೆಯ ದಾಗಿದೆ. ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದ ಇವರ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಇವರು ಮೈಸೂರೆವೇವ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ರಾಡಾರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೇ ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಎ. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಧಿಯರಿ ಆಫ್ ಆಂಟೆನ್ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗ್ರಂಥ ದಂತಿದೆ. ಇದು ಇವರ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರು 2010 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 3ರಂದು ಅಸುನೀಗಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಜ್ಞಾನವಾಗಿ ನಮೋಂದಿಗೆ ಸದಾಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ■

ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಲೇಖನಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಯ್ದು ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಪಾದಕರುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಮೂರ್ಖ ವಿನಿಮಯ, ಲೇಜೆಂಡ್ ಕೆಲಸ ಹಾಗೂ ಹಸನು ಮಾಡಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅಣಿ ಮಾಡಲು ಸಮಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ದಿನಾಚರಣೆ (ಉದಾ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ದಿನಾಚರಣೆ, ಪರಿಸರ ದಿನಾಚರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ.
2. ಆಕರ್ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಂತೆ ಲೇಖನಗಳ ಬರಹವಿರಲಿ.
3. ಎಲ್ಲ ಪರಿಮಾಣಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮಾನಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಮುದ್ರಣ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಲೇಖನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಸೂಚಿಸಿ.
5. ಲೇಖನಗಳನ್ನು krvp.info@gmail.com ಹಾಗೂ pramathaprints@gmail.com ಗಳಿಗೆ ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಿ ಮತ್ತು 'ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಲೇಖನ' ಎಂದು ನಮೂದಿಸುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಬೇಡಿ. ದೂರವಾಣಿ / ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ

ರಮೇಶ ವಿ.ಬಳ್ಳಾ

ಅಧ್ಯಾಪಕರು

ಬಾಲಕೆಯರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ.ಮೂ. ಕಾಲೇಜು
(ಪ್ರೌಢ) ಗುಂಡಗುಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ
ಮೊ: 9739022186

ಬಾನಲೆ ಹಾರುವ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ. ಎಪ್ಪು ಅಂದಾನೆ ನಿನ ರೆಕ್ಕಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕಾಳನೆಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವೆಯಲ್ಲೇ ಕುಕ್ಕಿ....

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಈ ಅಭಿನಯ ಗೀತೆ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಪರಿಸರದ ಹೊಲ, ಶೋಟಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಿಗಳು ನೆನಪಾಗದೇ ಇರವು. ಆ ಹಸಿರು ಶೋಟ ಗದ್ದೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿತ್ವ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಏನೋ ಹುಡುಕುವವರ ಹಾಗೆ, ಕೆಲ ಸಾರಿ ಮೇಯುವ ದನಕರುಗಳ ಮೃಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಹೊರಟವರ ಹಾಗೆ ರಾಜಗಾಂಭೀರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಬೆಳ್ಕಿನೆಯ ಹಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲರ ಕೆಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಸುಂದರ ಶೈತವಣಿದ ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ (cattle egret). ದನಕಾಯುವ ಹುಡುಗರ ಗೆಳೆಯನಂತೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯಂತೆ ಶೋರುವ ಅವುಗಳ ಸಲುಗೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಯವಿಲ್ಲದ ಜೀವನಕ್ಕುಮಾರುಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳ ತೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಹಸುವಿನ ಒಡನಾಡಿ ಬೆಳ್ಕಿಗಳ ಬದುಕಿನ ಬೆಡಗು ಬಿನಾಣಿಗಳ ಒಂದು ಕಿರುನೋಟ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ನೀಳ ಕಾಲಿನ ಪಕ್ಕಿಗಳೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಪಟ್ಟ ಅಂತ ನೆನಪಾಗುವುದು ಬಕ (Heron) ಪಕ್ಕಿಗಳು. ‘ಬಕಪಕ್ಕಿ ತರ ಕಾಯ್ದಿದ್ದೇನೆ’ ಎನ್ನುವ ಈ ಬಕಪಕ್ಕಿಗಳ ಕುರಿತು ಆಗಾಗ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದ ಈ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ (egret)ಗಳು. ಆದರೆ ಇವು ಬಕಗಳಲ್ಲ. ಇವೆರಡರ ಕುಟುಂಬ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ. ಅದೇ ಸಿಕೊನಿಫಾರ್ಮಸ್ (Ciconiiformes) ವರ್ಗದ ಆರ್ಡಿಡೆ (Ardeidae). ನೀಳಕಾಲುಗಳು ಅರೆನಗ್ನಾವಾಗಿದ್ದು ಜಾಲಪಾದಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾಲ್ಪಿನಿಗಳುಗಳು ಇವೆ. ಬೇಕಾದಂತೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ನೀಳ ಕೆತ್ತು, ಆಹಾರ ಕೆಬಳಿಸಲು ರೂಪಗೊಂಡ ಚೂಪಾದ ಉದ್ದನೆಯ ಹೊಕ್ಕು, ಬಿಳುಪು ಬಣ್ಣದೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಬಣ್ಣದ ಹೊದಿಕೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ದೊಡ್ಡ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ, ಸಣ್ಣ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ ಎಂಬಿತ್ತಾದಿ ಗಾತ್ರ ಅಧಾರಿತ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ, ಬಕದಷ್ಟೇ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ಅಜ್ಞ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ದೊಡ್ಡ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ ಇತರ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿಗಿಂತ ಎದ್ದು ಕಾಣಲಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಧ್ಯಮವಾದದ್ದು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ. ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಶೋಳಿಯಂತಿರುವ ಸಣ್ಣ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ ಹೆಸರಿನಷ್ಟೇ ಚಿಕ್ಕದು. ಅಲ್ಲದೇ ಮೇಯುವ ದನಕರುಗಳ ಮೃಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊಲ, ಜೊಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕೆಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವ ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಕಿಕ್ಕಿ (Bubulcus ibis) ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗೋವಕ್ಕಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುವುದುಂಟು.

ಸಮೂಹ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಕಿಗಳು ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಸುತ್ತಲಿನ ಇತರ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಹಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಕಾಗೆ, ನೀರು ಕಾಗೆ, ನೀರು ನವಿಲು, ಹೊಳೆ ಬಕಗಳಿಂತಹ ಪಕ್ಕಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕು ದೂಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಮುಲ್ಲಗಾವಲು, ನೀರಿನ ತಾಣಗಳಾದ ಹೊಳಗಳು, ಕೆರೆಪುಂಡಿಗಳ ಸುತ್ತ, ದನಕರುಗಳು ಮೇಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಪೂರ್ತಿ ಬಿಳಿಯಾಗಿರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿಳಿಕೆತ್ತಲೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಣಿ ಮೈಬಣಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಇವುಗಳ ಹಾರಾಟ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಕೆತ್ತು ಮಡಚಿಕೊಂಡು, ತಲೆಯನ್ನು ಭುಜದ ಮಧ್ಯ ಇಟ್ಟು, ಕಾಲನ್ನು ಜೊಲು ಬೀಳಿಸಿ ಸೂರ್ಯ ಮುಖುಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಡೊಂಕು ಡೊಂಕು ಸಾಲಾಗಿ ಹಾರುತ್ತ ಒಂದು ಗೂಡು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಕೆಲ ಪಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲಿಸ್ತು ಕಾಣಲಾರದು. ಆವಾಸಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇವುಗಳ ಆಹಾರ ಹುಡುಕಾಟದ ರೀತಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದನಕರುಗಳ ಕಾಲಡಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೀಟಗಳಾದ ಮಿಡತೆ, ಶತಪದಿ, ಸಹಸ್ರಪದಿ, ಎರೆಹುಳು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಪ್ಪೆ, ಹಾಸೋಫ್ಲೆಸ್, ಜೇಡಗಳು ಅಲ್ಲದೇ

ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ದನಕರುಗಳ ಮ್ಯಾಮೇಲೆ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ರಕ್ತಹೀರುವ ಉಣಿ, ಹೇನು ಇತ್ಯಾದಿ ಇವುಗಳ ಆಹಾರವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು ದನಕರುಗಳ ವ್ಯೂರಿಗಳು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರಿಲ್. ಅಂತಹ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಉಪಕರಿಸುವ ಈ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಿಜ ಸ್ವೇಷಿತರಾಗಿವೆ ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೊಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಜೀವನ ಸಹಚೀವಿತ್ತ (Commensalism)ವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಇವು. ಬಹಳ ನಾಜೂಕಿನಿಂದ ದನಗಳ ಮ್ಯಾಮೇಲೆ ಹೊಂಚುಹಾಕಿ ಕುಳಿತಂತೆ ಅತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ, ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಸದಾ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವುಗಳ ಸದ್ಗೀ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕ್ರಮಿಕೆಗಳು ನೆಗೆಯುತ್ತವೆ. ಆ ನೆಗೆತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಗಬಕ್ಕನೆ ಭಕ್ಷಿಸುವ

ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಇವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಬಾಕಚೆಕ್ಕುತ್ತೇಗೆ ಇವು ಹೇಸರು ಮಾಡಿವೆ.

ಇವುಗಳ ಗೂಡುಗಳು ಕಾಗೆ ಗೂಡುಗಳಂತೆಯೇ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇನೂ ನೀಟಾಗಿ, ನಾಜೂಕಾಗಿರದ ಗೂಡುಗಳು ಕೊಳೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ಇವು ಶಿಶಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಗುಣದಿಂದಲೇನೋ ಗೂಡುಗಳ ರಚನೆಯೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಿವೆ. ಹಾಲು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ 3–5 ಹೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನಿಡುವ ಈ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. 22–28 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮರಿ ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಅವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ತಾಳಾಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಗದ್ದಲದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಸಂತಾನ ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸ್ವೀಂಟೊನ್

ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರ: ಏ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಶಾಸ್ತ್ರೀ

ವಿದ್ಯುತ್ ಮೊಳತ್ತು

ಶ್ರೀರಾಮ ಭಟ್, ಶಿಕ್ಷಕ

LIG 81, ಜಲನಗರ,

ವಿಜಯಪುರ-586109, ಮೋ: 8147905005

ನಮ್ಮ ದ್ಯುಸಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣವೆಂದರೆ ಮೋಟರ್. ನಾವು ಬಳಸುವ ಘ್ಯಾನ್, ಮಿಕ್ರೋ, ಗ್ರೈಡರ್, ನೀರೆತ್ತುವ ಯಂತ್ರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟಾರ್‌ನ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯಿಕ ರೂಪಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೋಟರ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಶಾಷ್ಟ್ರತ ಹಾಗೂ ದೃಢಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಅಂದು ವಿದ್ಯುತ್‌ಕಾಂತೀಯ ಪ್ರೈರಣೆ ಕುರಿತಾದ ಅವಧಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹದ ಕಾಂತೀಯ ಪರಿಣಾಮ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧ್ಯಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟರ್ ಕುರಿತಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲ ವಿಧಿ ರೀತಿಯ ಮೋಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ? ಉಪರ್ಯೋಗಾನುಸಾರ ಮಾಹಾರ್ಡುಗೊಳಿಸಿದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮೋಟರ್‌ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಮೂಲತತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರಳ ಮೋಟರ್ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಮೋಟರ್ ತಯಾರಿಸಲು ಅವಾಹಕದ ಹೊಡಿಕೆ ಇರುವ ತಾಮ್ರದ ತಂತ್ರ, ಸ್ವೀಕರ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದ ರಿಂಗ್ ಆಯಸ್ಕಾಂತ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯುತ್ತೋಳ, ಎರಡು ಸ್ನೋವ್ ಪಿನ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಸೇಟ್‌ ಪಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ತಾಮ್ರದ ತಂತ್ರಿಯನ್ನು ರಿಂಗ್ ಮಾಗ್ನೆಟ್‌ನ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ 20ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುತ್ತುಗಳ ಸುರುಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಎಂದಾಗ ಆಕಾಶ್ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದ. ಮಾಗ್ನೆಟ್ ಗಾತ್ರದ ಕೊಳವೆಗೆ ತಾಮ್ರದ ತಂತ್ರಿಯನ್ನು 20 ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿ ಸುರುಳಿ ತಯಾರಿಸಿದ. ಗಮಾ ಟೆಪ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿಯನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ತಂತ್ರಿಯ ಎರಡು ತುದಿಗಳನ್ನು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬರುವಂತೆ

ನೇರವಾಗಿ ಹೋಂದಿಸಿ, ಆ ಎರಡು ತುದಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ ಸುರುಳಿಯ ಸಮರ್ಪಾಲನದಿಂದ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚನೆಯ ಅನುಸಾರ ರವಿ ಮತ್ತು ರಮೇಶ್ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಸರ್ ತಂತ್ರಿಯ ತುದಿಗಳನ್ನು ಕೆರೆದು ವಾಹಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮಾ ನೆನಪಿಸಿದಳು. ಹೌದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಹಿಂದಿನ ಅವಧಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದಾಯಿತು.

ಒಂದು ರಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೋಮ್ ಶೀಟೆನ ತುಂಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶವನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ಅದರ ಧನ ಮತ್ತು ಖೂಣ ಧುವಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪಿನ್‌ಗಳನ್ನು, ರಬ್ಬರ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಚಿಸಿ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಸ್ವೀಕರ್ ಕಾಂತವನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿಯ ತುದಿಗಳನ್ನು ಪಿನ್ ರಂಡ್ರಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ, ತನ್ನಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಲನೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಸುರುಳಿ ಜೋರಾಗಿ ಸುತ್ತಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೌಶಲಕ್ವಿಚಿತ್ವವಿದು. ಸರ್ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ಎಂದು ಅನೇಕರು ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶದಿಂದಾಗಿ ತಂತ್ರಿಯ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಹಿಸಿದಾಗ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುಲ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಾಂತೀಯ ಧುವಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಸುರುಳಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ರಿಂಗ್ ಮಾಗ್ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಸುರುಳಿಯ ಕಾಂತಕ್ಕೇತ್ತಗಳು ಕಾಂತ ಧುವಗಳ ನಿಯಮದ ಅನ್ವಯದಂತೆ,

ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸುರಳಿಯ ತಂತ್ಯ ಪುದಿಗಳ ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹ ಇರುವವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು.

ಎಲ್ಲರೂ ಈಗ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಮೋಜಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮೂಲಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದರು. ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾಂತಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ ಏನಾಗುವುದು ನೋಡಿ ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳಿಗೆ ಎಂದಾಗ, ಸುರಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಿರುಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಕು ಸರಾ ಎಂದು ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಂದಾಗ, ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳು ಸರ್‌ ಕಾಂತಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ ತಿರುಗುವಿಕೆಯ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು. ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈಗ ಕೋಶದ ಧನ ಮತ್ತು ಖಣಿ ಧ್ವನಿಗಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಂದಾಗ, ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿ ನೋಡಿದರು. ಕೋಶದ ಧ್ವನಿಗಳು ಬದಲಾದಾಗ ತಿರುಗುವಿಕೆಯ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು.

ಸರ್‌ ಹೀಗೆ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ಮಂಜು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಳಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶ ನೇರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು (ಡಿಸಿ) ಬದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೇರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವು ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕಮುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಫ್ಯಾನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟರ್‌ಗಳು ಪಯೋಜಿಯ

ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು (ಎಸಿ) ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೂ ಮೋಟರ್ ಚಲನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೋಟರ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮೋಟಾರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹಾಸ್ರ ಪವರ್‌ನಲ್ಲಿ (ಎಚ್‌ಪಿ) ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಮೋಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಮೋಟರ್‌ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು? ಎಂದು ಲೇಲಾ ಕೇಳಿದಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಿರಕಾಂತದ ಬದಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಕಾಂತವನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಸುರಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುರಳಿಯ ಸುತ್ತ ಮೆದುಕಬ್ಬಿಣ ಬಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಮ್ರಾಜರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಮೋಟರ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ವಿಶೇಷ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಅವರ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೋಟರ್ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಸ್ವಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿವು. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ತರಗತಿಯ ಸನ್ವಿಷೇಷವನ್ನು ಆಕರ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ರಿಂಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ಇಂಥ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಂತಿಮ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ

514

ವಿಡಿದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- 1) ಇದೊಂದು ಸುಖಾಸಿತ ಸ್ವಾಹಾಗಿದ್ದು, ಜಿಷ್ಟಿಂಯೆ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ (3)
- 3) ಜೀವಿಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕತೆಯ ಮೂಲ ಘಟಕ (2)
- 5) ಪೆಟ್ರೋಲೋನಲ್ಲಿ ಈ ಧಾತು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ (2)
- 7) ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ರಸ (2)
- 9) ಭಾಷ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೀಲಿಯಂ, ದೂರು ಇತರೆ ಅನಿಲಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ರೂಪ (4)
- 12) ವೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹೆಸರಿದೆ (3)
- 14) ಈ ಗ್ರಹವು ನಮ್ಮ ಸೌರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತದೆ (4)
- 16) ಒಂದು ಲೋಹದ ಪದರಿನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಲೋಹದ ಪದರವನ್ನು ಲೇಪಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ (5)
- 18) ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿ (2)
- 19) ಆವ್ಯಾಸ ವಿರುದ್ಧ ಪದ (3)
- 21) ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಳತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯಿಸುತ್ತದೆ (2)
- 22) ಜೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆನ್ನುವರು (2)
- 24) ಕೆವಿಯ ಪರ್ಯಾಯ ಪದ (2)

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರಬಂಧ ರಚಿಕೆವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು :

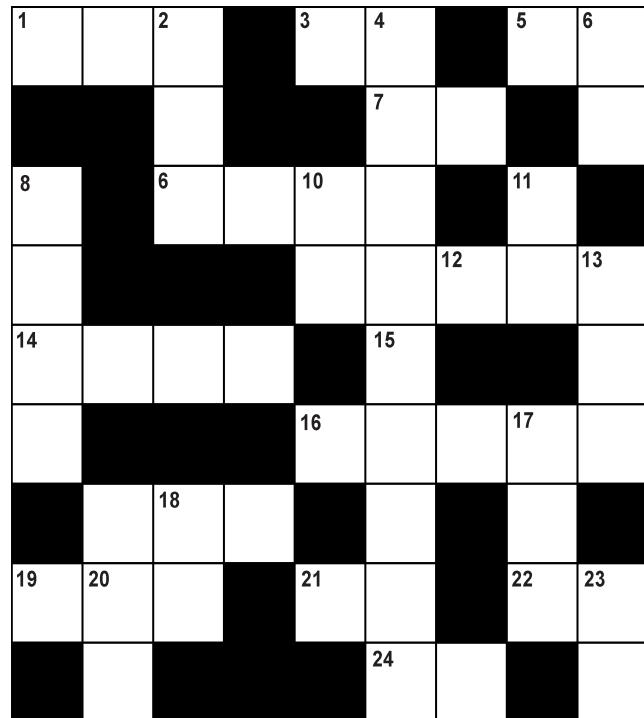
- 1) ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿ ಖಾಲಿ ಮನೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಹಾದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ತಲುಪುವಂತಿರಲಿ.
- 2) ಪದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಬ್ರೀನೀಡುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶವಿರಲಿ.
- 3) ‘ಬಿಲದಿಂದ ವಡಕ್ಕೆ’, ‘ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ’ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಗಳು ವಿಂಡಿತ ಬೇಡ.

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ

- 2) ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹರಿಯುವ ಮಾರ್ಗ (3)
- 4) ಹೂವಿನ ಹೆಣ್ಣು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಭಾಗ (3)
- 6) ಹಿತಾಳಿಯ ಮಿಶ್ರಳೋಹದ ಘಟಕ (2)
- 8) ನೇರವಾಗಿ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆನ್ನುವರು (4)
- 10) ಖಾಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರತೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥದ ಪದ (2)
- 11) ತಾಯಿಯ ಗಭರ್ಡಲ್ಲಿರುವ ಭೂಣಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ (2)
- 13) ಹುಟ್ಟ ಎಂಬ ಪದದ ಸಮನಾರ್ಥ ಪದ (3)
- 15) ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಳಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನ (5)
- 17) ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಜಂಗಿಷ್ಠೆ ಪದದ ಒಂದು ರೂಪ (3)
- 18) ಹುಳಿ ರುಚಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪದಾರ್ಥ (2)
- 20) ಕ್ಯಾರಿಕೇಜಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಈ ಉಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಜಲಮಾಲನ್ನು ಉಂಟಾಗುವುದು (2)
- 23) ಹೆಗ್ಡಣ ಮತ್ತು ಇಲೀಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಜಾಗ (2)

ರಾಚಯಿಸ್ತಾವು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ವಿದ್ಯಾವರ್ಥಕ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ
ಸ್ವದಾಮರ ತಾ., ಜಿ. ಯಾದಗಿರಿ – 585221
ಮೋ: 9481413544, 7349277022

ಉತ್ತರಗಳು

513

1	ಹ	ಳ	2	ದಿ	3	ಕೇ	4	ವಾ	ಸ	5	ನೆ
ವಾ			ವೆ		ರ		ಹ			ಲ	
ಮಾ			ನ	ರ	ಳ	ಕೋ	ನ			ಜ	
ನ	ದಿ								ಫ	ಲ	
9	ಮೀ	ಫೇ	ನ್ನ								
10	ಕ	ಣ್ಣ							ಫ	ನ	
ಶೇ			ವೆ	ಜ್ಞ	ಕ	ವೆ	ಜ			ರ	
ರು		ರು			ರು		ಲ			ಗ	
16	ಕ	ಬ್ರಿ	ಣ		ಜು		ನ್ನ	ರ	ಳು		

ಅಲೆಸಾಂಡ್ರೋ ವೋಲ್ಟ್ (1745-1827)

ವಿದ್ಯುತ್ ಕೋಶದ ಜನಕ ಅಲೆಸಾಂಡ್ರೋ ವೋಲ್ಟ್. ಸ್ವೇನಿನ ಪಾವಿಂಗು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಲಾಯಿಗಾಲ್ಫ್ರಾನ್ ಎಂಬ ಅಂಗರಚನಾ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತಾವು ಡಿಸೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಕಪ್ಪೆಯ ಕಾಲುಗಳ ಬಳಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರು. ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ವೋಲ್ಟ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾತ್ತದೆ. ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಒಂದು ತೇವಮೂರಿತ ಮಾಡ್ಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪೆಯ ಕಾಲುಗಳ ಹೊರಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ಇದೇ ಎಂದು ವೋಲ್ಟ್ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಇದನ್ನೇ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಯಾವುದೇ ತೇವಮೂರಿತ ಮಾಡ್ಯಾಮ – ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ, ಒದ್ದೆಯಾದ ಕಾಗದ – ಸಾಕು. ತನ್ನದೇ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ಚಮಚ ಮತ್ತು ತಾಮುದ ತಗಡುಗಳ ನಡುವೆ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜುಮ್ ಎನಿಸುವ (ಟಿಂಗ್ಲಿಂಗ್) ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾದುದನ್ನು ವೋಲ್ಟ್ ಗಮನಿಸಿದರು.

ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಲಕರಣೆ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಇದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಯಿತು. ಸತುವಿನ ಬಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ತಾಮ್ರ (ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿ) ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪಯಾರ್ಯವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ವೋಲ್ಟ್ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಿದ ರಟ್ಟು ಅಥವಾ ಚಮಚ ಪದರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಸುಮಾರು ಇಂತಹ 30 ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ ಬ್ಯಾಟರಿ ತಯಾರಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ವೋಲ್ಟ್ ಪ್ಲೇಲ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವೋಲ್ಟ್‌ರ ಈ ಆವಿಷ್ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಬ್ಯಾಟರಿ/ಸೆಲ್‌ಗಳು ಮೂಡಿಬಂದವು.

(ಪುಟ ನೋಡಿ-10)

ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕೆ

ಹಸುವಿನ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕೆ ಒಣ ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜೌಗು ನೆಲ, ಹುಲ್ಲು ಭೂಮಿ, ಕೃಷಿಭೂಮಿ, ಭತ್ತದ ಹೊಲಗಳು ಇವುಗಳ ಆಯ್ದೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ದನಗಳೊಡನೆ ಇವು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕೂಡ. ಕೆಲವು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹುಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಮಾನ ನಿಲಾಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಅಡಚಣೆಯೂ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 22

ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಲ್ಲಿ ಶೂಡಲೇ ಕ.ರಾ.ವಿ.ಪ.ಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ.

If undelivered, please return to:

Hon. Secretary, Karnataka Rajya Vijnana Parishat

'Vijnana Bhavan', No.24/2, 21st Main Road, Banashankari II Stage, Bengaluru - 560 070

Tel: 080-2671 8939 E-mail: krvp.info@gmail.com Web: www.krvp.in